
Statut Międzynarodowego Związku Adwokatów (UIA)

Palestra 34/1(385), 119-127

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

szy się szczególną opieką i zainteresowaniem Sekretarza Generalnego ONZ, którego przedstawiciel uczestniczy w każdym kongresie UIA.

Zadaniem UIA jest prowadzenie szerokiej wymiany między adwokatami doświadczeń zawodowych, związanych przede wszystkim z działalnością adwokata w życiu prawniczym i społecznym.

W dniu 20 czerwca 1987 r. prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. dr Kazimierz Łojewski podpisał w imieniu adwokatury polskiej na konferencji w Paryżu międzynarodową konwencję o prawie do obrony i o prawach obrońcy w procesie. Konwencja ta, podpisana przez przedstawicieli licznych adwokatów całego świata, nie pozostała jednak tylko suchą literą prawa i chwalebłą manifestacją zasad humanizmu.

W ramach UIA działa stała komisja czuwająca nad realizacją postanowień konwencji, która ma ogromne znaczenie dla życia prawniczego na całej kuli ziemskiej, zwłaszcza zaś w krajach trzeciego świata. Członkami tej komisji jest m.in. dwoje adwokatów polskich z Warszawy, a mianowicie adw. Janusz Krzaczek i adw. Magdalena Tarnowska.

Odnotowując wymienione wyżej fakty, należy z satysfakcją stwierdzić, że przedstawiciele adwokatury polskiej biorą bardzo czynny udział w pracach Union Internationale des Avocats.

adw. Zbigniew Czernski

2.

STATUT MIĘDZYNARODOWEGO ZWIĄZKU ADWOKATÓW (UIA)*

Nazwa stowarzyszenia

Art. 1

Na podstawie przepisów belgijskiej ustawy z dnia 25 października 1919 r. o przyznaniu osobowości prawnej międzynarodowym

* Tłumacz adw. Zbierański nie zgodził się na przetłumaczenie wyrazu „union” jako „stowarzyszenie” (termin użyty w poz. 1 przez adw. Czernskiego) i prosił o pozostawienie w jego przekładzie terminu „związek”. Prośbie tej uczyniono zadość (Red).

stowarzyszeniom mającym na celu realizację zadań naukowych — utworzono w Charleroi w dniu 8 lipca 1927 r. międzynarodowe stowarzyszenie o nazwie „Międzynarodowy Związek Adwokatów”, którego działalność podlega przepisom powołanej wyżej ustawy oraz niniejszemu statutowi.

Statut ten został przetłumaczony na języki używane w Związku, przy czym w wypadku różnic interpretacyjnych tekst francuski należy uważać za obowiązujący oryginał.

Zadania

Art. 2

A.

Międzynarodowy Związek Adwokatów, nie interesujący się w zasadzie kwestiami natury politycznej lub wyznaniowej, zmierza w szczególności do realizacji następujących zadań:

1. rozpowszechniania — w interesie ludności — wiedzy o głównych zasadach zawodu adwokata na świecie, a zwłaszcza o zasadach niezawisłości;
2. ustanowienia i kultywowania w sferze międzynarodowej stosunków i wymiany między adwokaturami, państwowymi stowarzyszeniami czy federacjami adwokatów i ich członkami, popierania ich działalności oraz uczestniczenia w ich pracach;
3. prowadzenia obrony interesów moralnych i materialnych adwokatów, wspólnego badania problemów związanych ze statutem i organizacją zawodu — wszystko to zwłaszcza w sferze międzynarodowej;
4. popierania rozwoju wszystkich dziedzin wiedzy prawniczej;
5. przyczyniania się do wprowadzenia międzynarodowego porządku prawnego opartego na zasadzie sprawiedliwości między narodami oraz działania na rzecz pokoju;
6. współdziałania — dla osiągnięcia tych celów — z wszelkimi organizacjami państwowymi lub międzynarodowymi, mającymi wytyczone cele podobne lub umożliwiające realizację zadań Związku.

B.

Związek realizuje swoje zadania w szczególności przez organizowanie kongresów międzynarodowych, przez swe publikacje oraz przez organizowanie seminariów i arbitraży w skali międzynarodowej.

Siedziba

Art. 3

Główna siedziba Związku mieści się w Pałacu Sprawiedliwości w Brukseli, w Paryżu zaś mieści się jedna z siedzib administracyjnych.

Zależnie od potrzeb inne siedziby administracyjne lub robocze zostaną powołane gdzie indziej na podstawie decyzji Prezydium.

Art. 4

Czas trwania Stowarzyszenia jest nieograniczony.

Członkowie rzeczywiści

Art. 5

Związek składa się z bardzo reprezentatywnych narodowych zrzeszeń adwokatów, wykonujących swój zawód jako wolny w różnych krajach, a przyjętych do Związku w trybie przewidzianym w art. 8.

Pojęcie „adwokatów wykonujących swój zawód jako wolny” zostanie poddane zbadaniu z uwzględnieniem przepisów obowiązujących w danym kraju, przy czym ocena ta zależeć będzie wyłącznie od organów Związku, decydujących o przyjęciu pod kątem widzenia zadań Związku.

Jednakże w wyjątkowych wypadkach Prezydium będzie mogło zaproponować przyjęcie niektórych adwokatów lub organizacji zawodowych, szczególnie reprezentatywnych w danym kraju.

Członkowie stowarzyszeni

Art. 6

Mogą być przyjęte do Związku w charakterze członków stowarzyszonych międzynarodowe organizacje prawnicze, których cele zbliżone są do celów Związku.

Korespondenci

Art. 7

Adwokaci wykonujący swój zawód jako wolny i należący do jakiegokolwiek zrzeszenia będącego członkiem Związku mogą być przyjęci do niego w charakterze korespondentów, mających prawo uczestniczyć w jego pracach.

Przyjęcie i działalność adwokatów korespondentów muszą być uzgodnione ze zrzeczeniem, do którego należą.

Charakter korespondenta nie uprawnia adwokata do żadnej reklamy osobistej.

W charakterze korespondentów można wyjątkowo przyjąć:

1) adwokatów wykonujących swój zawód jako wolny w kraju, w którym nie mają oni możliwości należenia do takiego zrzeczenia, jakie należy do Związku, albo w którym w ogóle nie ma zrzeczenia należącego do tego Związku, a także

2) każdą organizację, instytucję, stowarzyszenie cywilnoprawne lub publicznoprawne (jak również poszczególnych członków tychże), prowadzące w swoim kraju w skali ogólnopanstwowej działalność zbieżną z zadaniami Związku.

Przyjmowanie

Art. 8

Członków rzeczywistych przyjmuje zgromadzenie delegatów na wniosek Prezydium po wysłuchaniu opinii innych zrzeczeń z danego kraju już należących do Związku.

Samo Prezydium może takiego kandydata przyjąć jako członka rzeczywistego tymczasowo z zastrzeżeniem ratyfikacji tej decyzji przez najbliższe ogólne zgromadzenie delegatów.

Członków stowarzyszonych i korespondentów może przyjąć Zarząd, przy czym wniosek w tej kwestii może być złożony wiceprezesowi oraz (albo) należącym do Związku zrzeczeniom z danego kraju.

Wystąpienie i skreślenie

Art. 9

Każdy członek Związku ma prawo wystąpienia z niego po uiszczeniu składek za okres do chwili wystąpienia.

O skreśleniu członków rzeczywistych orzeka zgromadzenie delegatów na wniosek Prezydium.

O skreśleniu członków stowarzyszonych i korespondentów orzeka Zarząd; od decyzji tej przysługuje odwołanie do Prezydium.

W żadnym z obu powyższych wypadków nie można orzec skreślenia bez uprzedniego umożliwienia zainteresowanemu przeprowadzenia swojej obrony.

Powzięte decyzje nie wymagają uzasadnienia.

Członkowie, którzy wystąpili albo zostali skreśleni, nie mają żadnego prawa do aktywów Związku.

Organy

Art. 10

Organami Związku są:

1. Zgromadzenie Delegatów,
2. Prezydium
3. Zarząd

Zgromadzenie Delegatów

Art. 11

Zgromadzenie Delegatów jest naczelnym organem Związku. Zbiera się co najmniej raz na rok w miejscu i w terminie ustalonym przez Zarząd.

W Zgromadzeniach Delegatów uczestniczą członkowie Prezydium i delegaci zrzeszeń będących członkami rzeczywistymi; inne osoby mogą być obecne tylko w charakterze obserwatorów na podstawie uchwały Zarządu. Zgromadzenie Delegatów należy zwołać co najmniej na dwa miesiące przed datą jego zebrania się; obraduje ono według szczegółowego porządku dziennego.

Uprawnienia Zgromadzenia Delegatów

Art. 12

Zgromadzenie Delegatów obraduje nad poszczególnymi punktami porządku dziennego ustalonymi przez Zarząd, a w szczególności nad przyjęciem i skreśleniem członków, zatwierdzeniem sprawozdań finansowych, zmianą statutu, rozwiązaniem Związku; ono też przeprowadza wybory zgodnie ze statutem.

Nie można rozpoznawać spraw nie objętych porządkiem dziennym, chyba że zgodzą się na to jednomyślnie uczestnicy mający prawo głosu.

Głosowanie na Zgromadzeniach

Art. 13

Uchwały Zgromadzenia Delegatów zapadają zwykłą większością głosów obecnych na Zgromadzeniu krajów — bez względu na quorum.

Uchwały dotyczące zmian statutu i rozwiązania Związku zapadają większością trzech czwartych głosów przy dwóch trzecich obecnego na Zgromadzenia quorum uprawnionych do głosowania. Jeżeli warunki te nie będą spełnione, to nadzwyczajne drugie Zgromadzenie będzie się mogło odbyć z zachowaniem tych sa-

mych warunków (dotyczących sprawy większości i quorum), ale tylko wyjątkowo w takim właśnie wypadku dopuszczalne będzie głosowanie korespondencyjne, przy czym uważać się będzie, że nie głosujący przyłączają się do wniosków Prezydium. Ten ostatni moment powinien być wyraźnie zaznaczony przy zwołaniu drugiego Zgromadzenia.

Podczas głosowania każdemu krajowi przysługuje jeden głos niezależnie od liczby członków rzeczywistych z każdego kraju; głos oddaje delegat danego kraju wskazany przez zreszlenia z tegoż kraju będące członkami rzeczywistymi Związku; osoba tego delegata zostaje podana Przewodniczącemu Zgromadzenia do wiadomości w chwili otwarcia zebrania. Pozostali uczestnicy Zgromadzenia nie mają głosu decydującego, mogą jednak brać udział w obradach z głosem doradczym.

Prawo głosowania mają tylko te kraje, których zreszlenia będące członkami rzeczywistymi Związku uiściły składki.

Głosowanie jest jawne, chyba że z przyczyn natury osobistej jedna trzecia głosujących zażąda głosowania tajnego.

Niedopuszczalne jest głosowanie na podstawie udzielonego upoważnienia.

Delegaci

Art. 14

Zreszlenia, które są członkami rzeczywistymi Związku, wybierają delegatów w liczbie najwyżej dziesięciu dla każdego z krajów na okres dwóch lat, który może być jednak przedłużony. Zarząd wzywa członków rzeczywistych do podania nazwisk wybranych delegatów.

Prezydium

Art. 15

Prezydium jest naczelnym organem wykonawczym Związku z wyłączeniem spraw, które należą do kompetencji innych organów Związku.

Prezydium przygotowuje projekty uchwał Zgromadzenia Delegatów i czuwa nad ich wykonaniem; składa też Zgromadzeniu sprawozdanie ze swoich czynności.

Prezydium opracowuje ogólne wytyczne i zapewnia łączność między różnymi organami Związku a jego członkami. Reprezentuje ono Związek przy załatwianiu wszelkich czynności cywilnoprawnych oraz przed wymiarem sprawiedliwości.

Skład Prezydium

Art. 16

1. Prezydium składa się z następujących osób wybieranych przez Zgromadzenie Delegatów:
 - z członków Zarządu,
 - z jednego wiceprezesa na każdy kraj, wybieranego przez Zgromadzenie Delegatów stosownie do złożonego na piętnaście dni przed zebraniem wniosku zrzeszenia lub zrzeszeń z danego kraju, będących rzeczywistymi członkami Związku,
 - z sekretarzy regionalnych (art. 19).
2. Wszyscy członkowie Prezydium są wybierani na dwa lata z możliwością ponownego wyboru. Jedyne prezes i wiceprezes nie mogą być ponownie wybrani na to samo stanowisko.
3. Z głosem doradczym należą ipso iure do Prezydium:
 - byli prezesi,
 - przewodniczący stałych komisji,
 - wicedyrektorzy.

Obrady Prezydium

Art. 17

Prezydium zbiera się na wniosek prezesa Zarządu lub innego jego członka, złożony co najmniej na piętnaście dni przedtem i wymieniający szczegółowo porządek dzienny zebrania.

Każdy członek Prezydium może udzielić innemu jego członkowi upoważnienia do reprezentowania go, ale tylko na określonym zebraniu. W razie równości głosów podczas głosowania decyduje głos przewodniczącego zebrania.

Zarząd

Art. 18

Zarząd jest organem wykonawczym Związku do załatwiania spraw bieżących.

Wykonuje on swoje funkcje — w przerwach między zebraniem Prezydium — zamiast niego i w jego siedzibie i obowiązany jest złożyć mu ze swych czynności sprawozdanie.

Zarząd składa się z:

- prezesa,
- ustępującego prezesa,
- pierwszego wiceprezesa (innej narodowości niż prezes),
- dyrektora prac,
- dyrektora administracyjnego,
- dyrektora finansowego.

Za zgodą Zarządu i na podstawie jego nominacji dyrektorom może pomagać jeden lub więcej wicedyrektorów.

Zarząd powołuje stałe komisje, grupy robocze oraz wszelkie inne komitety pożyteczne w pracy dla rozwoju Związku.

Sekretarze regionalni

Art. 19

Sekretarze regionalni w liczbie co najwyżej sześciu zapewniają utrzymywanie stałego kontaktu między Związkiem a różnymi strefami geograficznymi i językowymi całego świata.

Komisja wnioskowa

Art. 20

Komisja ta przedstawia Zarządowi, a ten z kolei Prezydium nazwiska właściwych osób, które mają być wybrane przez głosowanie na Zgromadzeniu Delegatów.

Komisja składa się z siedmiu członków, a mianowicie z:

- trzech ostatnich prezesów,
- trzech członków wskazanych przez Prezydium,
- urzędującego prezesa.

Finanse

Art. 21

Wysokość składek ustala każdego roku Prezydium na wniosek Zarządu. Rok finansowy rozpoczyna się 1 stycznia, a kończy 31 grudnia. Dyrektor finansowy składa Prezydium sprawozdania roczne, które podlegają zatwierdzeniu przez Zgromadzenie Delegatów. Zanim to sprawozdanie zostanie przedstawione Zgromadzeniu, podlega ono uprzedniemu sprawdzeniu przez komisarza do spraw finansów, mianowanego przez Zgromadzenie Delegatów. Jego kadencja może być odnowiona.

Języki

Art. 22

Języki urzędowe Związku są ustalane przez Zgromadzenia Delegatów na wniosek Prezydium. Obecnie językami tymi są: francuski, angielski, hiszpański, niemiecki i włoski.

Rozwiązanie — Likwidacja

Art. 23

Zgromadzenie Delegatów, które ma wypowiedzieć się na temat rozwiązania Związku, zostanie zwołane na sześć miesięcy przed terminem na podstawie umotywowanego wniosku Prezydium.

W razie niemianowania jednego lub kilku likwidatorów, likwidację przeprowadzi Zarząd urzędujący w chwili podjęcia decyzji o pzwiązaniu.

Niniejszy statut został zatwierdzony przez nadwycieczne ogólne zgromadzenie z dnia 8 lipca 1983 r. oraz przez belgijskie rozporządzenie rólewskie z dnia 13 czerwca 1984 r.

Tłumaczył *adv. Lech Zbierański*

3.

REGULAMIN Komisji „Obrona obrony” UIA

1. Cel

Celem Komisji „Obrona obrony” jest zapewnienie wszystkim skarżonym lub aresztowanym w sprawach karnych prawa do obrony i pomocy świadczonej przez adwokata z wyboru.

W uzasadnionych wypadkach Komisja podejmuje się interwencji, jeżeli adwokat w swych czynnościach obrońcy napotyka zeszody, szczególnie zaś wtedy, gdy w związku z prowadzoną zez niego obroną jest on przedmiotem postępowania cywilnego, lministracyjnego lub karnego.

2. Skład Komisji

Komisja składa się:

z przewodniczącego, mianowanego przez Komitet Wykonawczy UIA,

z członków stałych, mianowanych przez przewodniczącego Komisji,

z członków korespondentów, mianowanych przez członków stałych.

Wyznaczeni przez przewodniczącego członkowie stali są odpowiedzialni za przygotowanie spraw (akt).

Żłonkowie korespondenci mogą udzielać konsultacji albo pomimować się interwencji w sprawach określonych przez przedniczącego Komisji.

Żłonkowie stali mogą — za zgodą przewodniczącego UIA — znaczać jednego lub więcej wiceprzewodniczących powołanych koordynacji działalności Komisji w określonej dziedzinie, jak wniez wyznaczać swoich reprezentantów przy innych organizach mających na celu zadania analogiczne jak Komisja.

Przygotowanie spraw

Comisja interweniuje tylko wtedy, kiedy zostaną zebrane niezbędne informacje, i to w takim zakresie, jakiego wymagają okoli-